

BEHOVSBEDÖMNING

Detaljplan för Asknäs bussgata (del av Asknäs 1:8 m fl) på Ekerö, Ekerö kommun, Stockholms län (dnr 2003.12.214)

Planområdets avgränsning

INLEDNING

När en kommun upprättar en detaljplan ska kommunen alltid ta ställning till behovet att genomföra en miljöbedömning av planen i enlighet med reglerna i 6 kap. 11-18 §§ miljöbalken (MB). En behovsbedömning fungerar som ett underlag för ställningstagandet. I behovsbedömningen utreds om detaljplanen kan medföra betydande miljöpåverkan (BMP) utifrån de kriterier som finns i bilaga 2 och 4 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, nedan *MKB-förordningen*. Om den samlade bedömningen är att planen kan medföra betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Om bedömningen är att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan kan redovisningen av miljöeffekter ske i planbeskrivningen.

Vid bedömning av betydande miljöpåverkan är det skillnaden mellan den miljöpåverkan som genomförandet av planen, programmet eller ändringen medför och den miljöpåverkan som blir följd av om planen, programmet eller ändringen inte genomförs som är i fokus. Vid bedömningen bör man ta hänsyn till miljöpåverkan i absoluta termer, det vill säga både den positiva och negativa påverkan. Vidare ska bedömningen av påverkan inbegripa sekundära, kumulativa, samverkande, permanenta och tillfälliga, positiva och negativa effekter på kort, medellång och lång sikt. Beskrivningen av den betydande miljöpåverkan genomförandet av en plan kan antas medföra ska inkludera all betydande miljöpåverkan och inte begränsas till planens eller programmets geografiska omfattning.

DETALJPLAN

Syftet med planen är att skapa en bussgata samt gång- och cykelväg mellan Ekerö sommarstad och Sandudden. Syftet är även att möjliggöra att åtta ytterliggare bostadsfastigheter kan tillkomma i området kring befintlig bebyggelse samt bevarande av naturmark. Bussgatans sträckning möjliggör ökad turtäthet till Sandudden och Ekerö sommarstad.

BEDÖMNINGСУNDERLAG

Behovsbedömningen genomförs genom en checklista. Checklistan ska ge en helhetsbild av effekterna av en detaljplan. Utgångspunkten är bilaga 2 och 4 till förordning om MKB (1998:905). Checklistan ger kunskap om vilka frågor som berörs samt vilka frågor som innebär risk för betydande miljöpåverkan för aktuell detaljplan. Avslutningsvis sker en sammanvägd bedömning av de frågeställningar som bedömts medföra risk för betydande miljöpåverkan. Checklistan inkluderar skyddsvärden, effekter på miljön samt effekter på hälsa och säkerhet. Kommunen utarbetar för närvarande ett nytt miljöprogram, miljömål på lokal nivå saknas därför i nuläget.

CHECKLISTAN

Genom checklistan identifieras frågor som berörs, samt eventuella risker för betydande miljöpåverkan för aktuell detaljplan. Bedömningskriterierna redovisas i tabell enligt exemplet nedan. I exemplet bedöms det finnas risk för betydande miljöpåverkan för frågeställning två inom sakområdet. Däremot inte för frågeställning ett. Frågeställning tre bedöms inte beröra aktuell detaljplan. Avslutningsvis görs en sammanvägd bedömning av de frågeställningar som bedömts medföra risk för betydande miljöpåverkan.

SAKOMRÅDE	Berörs?		
	Ja	Risk för BMP?	Nej
	Frågeställning 1	X	Nej
Frågeställning 2		Ja	
Frågeställning 3			X

Frågeställningen berör detaljplanen.

Frågeställningen berör inte denna detaljplan.

Frågeställningen berör detaljplanen men bedöms inte medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Frågeställningen berör detaljplanen och bedöms finnas risk för betydande miljöpåverkan.

BEHOVSBEDÖMNING

ALLTID BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN (4 § MKB-förordningen)		Berörs?	
		Ja	Nej
Det ska alltid antas vara betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Dessa är de verksamheter eller åtgärder som påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken (7 kap. 28 a § MB):			
1. Särskilda skyddsområden enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar,			X
2. Särskilda bevarandeområden enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Natura 2000)		X	
Kommentar	Natura 2000-området Asknäsviken sträcker sig mellan Ekerö kyrka och Ekerö Båtklubbs båthamn vid Sandudden. Området är inrättat för att skydda vattenväxten småsvalting som är rödlistad (VU). Asknäsviken är förmodligen den individ rikaste lokalen för småsvalting i hela världen.		
Om planen anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 3 avdelningen MB (eller bilaga 3 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar) är det betydande miljöpåverkan, såvida planen inte avser användningen av små områden på lokal nivå.			
Anger planen förutsättningarna för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 3 avdelningen MB eller bilaga 3 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, och samtidigt omfattar ett större område än vad som menas med "små områden på lokal nivå" (vilket inbegriper en detaljplan av normal omfattning)?			X
Kommentar			
BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN		Berörs?	
		Ja	Nej
Oavsett vad som följer av andra stycket skall en miljökonsekvensbeskrivning upprättas, om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för (5 kap. 18 § PBL):			
1. industriändamål,			X
2. köpcentrum, parkeringsanläggning eller annat projekt för sammanhållen bebyggelse,			X
3. skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,			X
4. hamn för fritidsbåtar,			X
5. hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,			X
6. permanent campingplats			X
7. nöjespark, eller			X
8. djurpark			X

Kommentar				
FÖRORDNANDEN OCH SKYDDSVÄRDEN		Berörs?		
		Ja		Nej
			Risk för BMP?	
1.1 Berörs riksintresse		X	Nej	
1.2 Berörs Natura 2000? (Planer som innefattar verksamheter eller åtgärder som kan komma att kräva tillstånd för påverkan på ett Natura 2000-område ska alltid miljöbedömas.)		X	Ja	
1.3 Berörs världsarv?				X
1.4 Berörs nationalpark?				X
1.5 Berörs naturreservat?				X
1.6 Berörs kulturresevat?				X
1.7 Berörs naturminnen?				X
1.8 Berörs biotopskydd?		X	Nej	
1.9 Berörs djur- och växtskyddsområden?				X
1.10 Berörs strandskyddsområden?				X
1.11 Berörs miljöskyddsområden?				X
1.12 Berörs vattenskyddsområden?		X	Nej	
Kommentar	<p>1.1 <i>Riksintresse 4 kap MB</i> Mälaren med öar och strandområde omfattas i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns. Inom detta område ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av exploateringsförslag eller andra ingrepp i miljön. Bestämmelserna utgör inte hinder för utveckling av befintliga tätorter.</p> <p><i>Riksintresse för kulturmiljövården</i> Planområdet ligger inom ett stort område, klassat som riksintresse för kulturmiljövården och som sträcker sig över stora delar av Ekerö och Munsö. Riksintresset gäller bl. a. Ekerö kyrka med sin unika fruktträdsallé. Denna ansluter i väster till den föreslagna bussgatan.</p> <p>1.2 Natura 2000-området Asknäsviken sträcker sig mellan Ekerö kyrka och Ekerö Båtklubbs båthamn vid Sandudden. Området är inrättat för att skydda vattenväxten småsvalting som är rödlistad (VU). Asknäsviken är förmodligen den individ rikaste lokalen för småsvalting i hela världen (Naturvårdsverket 2012).</p> <p>1.8 Längs med Ekerö kyrkväg är en allé av äppelträd planterad. Här gäller biotopskyddad, detta gäller generellt då alla lövträd är planterade i enkel eller dubbel allé och består av minst fem träd.</p> <p>1.12 Planområdet ligger inom yttre skyddszon för vattenskyddsområde för östra Mälaren, inom</p>			

	vilket särskilda föreskrifter har tagits fram i samverkan mellan Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholm Vatten, Norrvatten och Ekerö kommun. Skydds föreskrifterna finns att ta del av hos de medverkande instanserna och ska beaktas vid exploatering av planområdet. Mälaren-Rödstensfjärden är planområdets närmsta recipient (avstånd ca 200 meter) för dagvatten och ingår i vattenskyddsområdet för östra Mälaren. Planen ska följa vattenskydds föreskrifterna. Se vidare MKN.			
EFFEKTER PÅ MILJÖN		Berörs?		
		Ja	Nej	
			Risk för BMP?	
2.	Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser			
2.1	Berörs område som utpekats i Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan (Naturinventering 2002) som högt naturvärde?	X	Nej	
2.2	Berörs område som utpekats i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering?			X
2.3	Berörs område som utpekats i skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?	X	Nej	
2.4	Berörs område som utpekats i kommunens översiktsplan som ekologiskt särskilt känsligt?			X
Kommentar	<p>2.1 Planområdet berörs två områden som är utpekade i kommunens övergripande naturinventering från 2002. Dels <i>Ängsvik – Sandudden – Asknäs</i> som beskrivs som ett <i>tallbevuxet parti av Uppsalaåsen samt strandäng med strandalskog och zon i vattnet med småsvalting</i>. Detaljplanen berör även <i>Malmen</i> som är en grön kil.</p> <p>2.3 Ett område vid Asknäsviken som är utpekat av Skogstyrelsen som en strandskog dominerad av klibbal.</p> <p>Övrigt: I närområdet till detaljplanen finns det ett område som ingår som <i>naturtyp med högt eller allmänt värde</i> i kommunens översiktsplan, detta ligger längs med Asknäsviken. Värde är främst kopplat till den stora population av Småsvalting som finns i viken.</p> <p>Planområdet ingår i den regionala grönstrukturen, som en del i Ekerö kilen (RUFS 2010).</p>			
3.	Kulturmiljö			
3.1	Berörs fornlämningar?			X
3.2	Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?	X	Nej	
Kommentar	<p>3.2 Planområdet ligger i anslutning till Ekerö kyrka och Asknäs gård. Området kring Ekerö ligger inom riksintresse för kulturmiljövården.</p> <p>Ekerö medeltida sockenkyrka, vackert belägen vid Kyrkfjärden är en typisk Mälårökyrka, som genomgått den gängse utvecklingen från en mindre romansk byggnad till en gotisk salkyrka. Asknäs är en välbevarad mindre herrgårdsanläggning från 1800-talets senare hälft med tidtypisk rik lövsågeridekor i behåll. Gården är under medeltiden känd som</p>			

	stormansgård, eventuellt med anor ned i förhistorisk tid vilket antyds av intilliggande storhög.			
4.	Landskapsbild och stadsbild			
4.1	Finns risk att projektet påverkar landskapsbild?	X	Ja	
Kommentar	Den öppna marken runt Ekerö kyrka skyddas av ett länsstyrelsebeslut 1967-11-29 enligt § 19 naturvårdslagen, skydd för landskapsbilden. Tillstånd för ingrepp i landskapsbilden söks hos länsstyrelsen. Bussgatan kommer att påverka landskapsbilden till viss del. En god gestaltning är av stor vikt för bussgatan och ska säkerställas i planen.			
5.	Transport och kommunikation			
5.1	Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?			X
Kommentar				
6.	Rekreation och rörligt friluftsliv			
6.1	Finns risk att projektet påverkar kvalitén eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)	X	Nej	
Kommentar	Planområdet berörs av inventeringen av tätortsnära natur som finns med i Ekerö kommuns översiktsplan från 2005. Området är markerat som en <i>orördhet och trolska naturmiljöer</i> samt har ett högt värde av skogskänsla. Genom att anlägga en gång-och cykelväg kommer det att ske en positiv påverkan då man kan utnyttja möjligheten att röra sig mellan Ekerö sommarstad och Sandudden året runt.			
7.	Mark			
7.1	Finns risk att projektet innebär instabilitet i mark- eller de geologiska grundförhållandena: risk för skred, ras etc?	X	Ja	
7.2	Finns risk att projektet innebär skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?			X
7.3	Finns risk att projektet innebär förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjö?			X
Kommentar	7.1 Enligt SGU jordartskarta så består planområdet av flertalet olika jordarter sand, grus, isälvsediment. Kommunövergripande analys av ras- och skredrisken har utförts (Examensarbete, Rask, 2013). Inom planområdet ser man ingen risk för varken ras eller skred inom den del där bostadsfastigheter föreslås. Inom området där bussgatan skall gå igenom, finns en stor grop som måste fyllas igen för att möjliggöra anläggande av en gata, där det idag finns en risk för ras. En geoteknisk utredning genomförs för att se till vilka skyddsåtgärder som behövs säkerställas inom detaljplanarbetet.			
8.	Luft och klimat			
8.1	Finns risk att projektet innebär väsentliga luftutsläpp eller			X

	försämring av luftkvaliteten?			
8.2	Finns risk att projektet innebär obehaglig lukt?			X
8.3	Finns risk att projektet innebär förändringar i luftströrelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)?			X
8.4	Finns risk att projektet innebär skador på byggnader?			X
Kommentar				
9.	Vatten			
9.1	Finns risk att projektet innebär förändring av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten?	X	Nej	
9.2	Finns risk att projektet innebär förändring av flödesriktningen för grundvattnet?			X
9.3	Finns risk att projektet innebär minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?			X
9.4	Finns risk att projektet innebär förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?			X
9.5	Finns risk att projektet innebär förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö?			X
Kommentar	Kan redas ut vid dagvattenutredning.			
10.	Växter och svampar			
10.1	Finns risk att projektet innebär förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen?			X
10.2	Finns risk att projektet innebär påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv, fridlysta)?	X	Nej	
10.3	Finns risk att projektet innebär införande av någon ny växtart?			X
Kommentar	10.2 I Artportalen har följande rödlistade fynd gjorts i och i närområdet av planområdet: småsvalting, luddvicker, blek jordrök, bolmört, vanlig luddvicker och paddfot. Dessa fynd är gjorda mellan 2012-2014. Fynden gjordes inom den fastighet där massor har lagts, dessa massor har dock lagts innan 2012, däremot kan mer massor att lagts efter detta. Ett fynd av druvfingersvamp har också gjorts 2005. Inget av dessa fynd ligger i direkt anslutning till planområdet. Den största risken bedöms vara påverkan på småsvaltningens livsmiljö i Asknäsviken.			
11.	Areella näringar			
11.1	Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske?	X	Nej	
Kommentar	Detaljplanen kan påverka möjligheten till ridning inom området, däremot så föreslår			

	planen möjligheten att anlägga en ny ridstig längs med kommande lokalgata.			
12.	Djurliv			
12.1	Finns risk att projektet innebär förändringar av antalet eller sammansättningen av djurarter?			X
12.2	Finns risk att projektet innebär påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv?	X	Nej	
12.3	Finns risk att projektet innebär försämring av fiskevatten eller jaktmarker?			X
Kommentar	<p>Djurlivet är inte utrett men risken bedöms vara liten att påverkan sker.</p> <p>12.2 I närheten av planområdet finns en koloni av backsvalor. Det är viktigt att denna inte störs under exploateringen. Tre ytterligare fynd av fåglar har gjorts inom närområdet: tornseglare, mindre hackspett och hussvala. Bussgatan bedöms inte påverka utbredningen av arters habitat nämnvärt.</p>			
13.	Hästhållning			
13.1	Finns risk att projektet innebär risk för lukt från hästhållning?			X
13.2	Finns risk att projektet innebär risk att allergi från hästhållning?			X
Kommentar	Hästhagar finns i området längs bussgatan, dessa kan kräva en flytt vid anläggandet av bussgatan. Ingen bostad placeras närmre än 200 meter från närmsta hage.			
EFFEKTER PÅ HÄLSA OCH SÄKERHET		Berörs?		
		Ja	Nej	
			Risk för BMP?	
14.	Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, radon, ljus och skarpt sken, lukt			
14.1	Finns risk att projektet innebär ökning av nuvarande ljudnivå så att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?			X
14.2	Finns risk att projektet innebär nya ljussken som kan vara bländande?			X
14.3	Finns risk att projektet innebär risk för vibrationer?			X
14.4	Finns risk att projektet innebär risk för explosion?			X
14.5	Finns risk att projektet innebär risk för utsläpp?			X
14.6	Finns risk att projektet innebär risk för lukt?			X
14.7	Finns risk att projektet innebär att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?			X

14.8	Finns risk att projektet innebär översvämningsproblematik?			X
14.9	Finns risk för påverkan från magnetfält från kraftledning?	X	Nej	
Kommentar	14.9 Genom planområdets västra del löper en starkströmsledning om högst 20kV, denna ledning tillhör Vattenfall. Detaljplanen föreslår bebyggelse i direkt anslutning till ledningen, inom detta område kommer ledningen behöva grävas ner.			
15.	Miljöpåverkan från omgivningen			
15.1	Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?			X
15.2	Finns målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter?			X
Kommentar				
16.	Trafiksäkerhet			
16.1	Finns risk att projektet innebär att trafikproblem skapas eller äventyras trafiksäkerheten?			X
16.2	Finns risk att projektet innebär ökning av fordonstrafik?			X
Kommentar				
17.	Omkringliggande projekt			
17.1	Finns andra projekt som innebär miljöpåverkan på planområdet?			X
17.2	Har detta projekt betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan?			X
Kommentar				

MILJÖKVALITETSNORMER		Berörs?		
		Ja		Nej
			Risk att MKN överträds ?	
Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. MB. Normer kan meddelas av regeringen i förebyggande syfte eller för att åtgärda befintliga miljöproblem, för att de svenska miljökvalitetsmålen ska uppnås eller för att kunna genomföra EG-direktiv. Dessa beskrivs nedan detta formulär. I fråga om detaljplaner gäller att en detaljplan inte får antas, om dess genomförande skulle medverka till att MKN överträds, enligt 5 kap 3§ MB.				
Luft				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft (SFS 2010:477)		X	Nej	
Kommentar	Luften i Ekerö har inte halter av föroreningar som överstiger miljökvalitetsnormerna. Kommunen har stor andel bilburen pendlande arbetskraft och bidrar därigenom till att miljökvalitetsnormer överskrids i andra kommuner. Den glesbebyggda karaktären medför att personbilar används i stor utsträckning. God tillgänglighet till kollektivtrafik för att därigenom minska behovet av bil, kan bidra till att nå miljökvalitetsnormerna för utomhusluft i Stockholms centrala delar. Planförslaget bör möjliggöra för hög turtäthet, gena gångvägar till hållplatser och tätare bebyggelse i hållplatsnära lägen.			
Fisk- och musselvatten				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)				X
Kommentar	Det finns inget fisk- och musselvatten i närområdet.			
Vatten				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för vattenförekomster? (SFS 2004:660)		X	Ja	
Kommentar	Avrinning från planområdet sker mot Mälaren-Rödstensfjärden. För recipienten anges (VISS) att den uppnår god ekologisk status. Den uppnår ej god kemisk status 2015. En dagvattenutredning genomförs för att säkerställa att vilka reningsåtgärder som krävs inom planområdet för att klara MKN och inte påverka småsvaltingen. Planområdet förses med kommunalt VA och avlopp.			
Buller				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för buller? (SFS 2004:675)				X
Kommentar				

SAMMANVÄGD BEDÖMNING

Med utgångspunkt från ovanstående frågeställningar görs en sammanvägd bedömning och ett motiverat ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Nedan sammanfattas bedömningsgrunder, miljö- och kvalitetsmål samt miljö kvalitetsnormer som berörs för aktuellt planområde och återigen ett ställningstagande till om de bedöms innebära en betydande miljöpåverkan.

Bedömningsgrunder som berörs och eventuellt innebär BMP	Risk för BMP:
1.1 Berörs riksintresse	Nej
1.2 Berörs Natura 2000? (Planer som innefattar verksamheter eller åtgärder som kan komma att kräva tillstånd för påverkan på ett Natura 2000-område ska alltid miljöbedömas.)	Ja
1.12 Berörs vattenskyddsområde?	Nej
2.1 Berörs område som utpekats i Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan (Naturinventering 2002) som högt naturvärde?	Nej
2.3 Berörs område som utpekats i skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?	Nej
4.1 Finns risk att projektet påverkar landskapsbilden?	Ja
6.1 Finns risk att projektet påverkar kvalitén eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)	Nej
7.1 Finns risk att projektet innebär instabilitet i mark- eller de geologiska grundförhållandena: risk för skred, ras etc?	Ja
12.2 Finns risk att projektet innebär påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv?	Nej
14.9 Finns risk för påverkan från magnetfält från kraftledning?	Nej
Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för vattenförekomster? (SFS 2004:660)	Ja

Risk för Natura 2000-område

I Mälaren, Asknäsviken nedanför planområdet finns ett Natura 2000 område. Det som är särskilt skyddsvärt inom detta område är Småsvaltingen. Småsvaltingen är en vattenväxt som är rödlistad som starkt hotad. Småsvaltingen består av rosett ljusgröna, smala, gräslika undervattensblad som kan bli 20-40 cm långa. Detta är den största populationen av Småsvalting som är känd i Sverige, och så mycket som man vet i världen. Då en miljökonsekvensbeskrivning alltid måste upprättas när det berör områden med Natura 2000, kommer det lika så ske i detta fallet. Det behöver utredas hur en väg i kombination med fordon och dagvatten kan påverka populationen och hur man kan undvika att MKN ökar, utan istället förbättra situationen. Detta kan exempelvis vara öppna diken och dagvattendammar för att motverka föroreningar. Planområdet förses med kommunalt VA och avlopp.

Småsvaltingen påverkas främst inom detta område av

- Vågexponering och erosion från strömmar inducerade av större fartygs passage i farleden. Längs Sanduddens stränder upp till i höjd med ön Narven växer småsvalting inte grundare än ca 1 meter, sannolikt p.g.a. vågerosion.
- Muddring.
- Rensning av vegetation i småsvaltingens utbredningsområde.
- Lokala utsläpp av eutrofierande ämnen.
- Exploatering; utbyggnad av bryggor och bostäder.
- Slitage från ökat badande i Natura 2000-området.
- Propellerströmmar från utombordsmotorer över de grunda bottnar där småsvalting växer.

Generella hot är:

- Igenväxning med vass. Utbredningen av vass är tämligen stor och expanderande, särskilt inne i viken, vilket är ett hot mot arten på längre sikt.
- Lite för höga närsalthalter i denna del av Mälaren.
- Låg vattenståndsamplitud p.g.a. regleringen av Mälaren. Ett varierande vattenstånd missgynnar konkurrerande vass.

Av de här riskerna kan framförallt en knytas till dagvatten; lokala utsläpp av eutrofierande ämnen. Om inte dagvatten från utredningsområdet åtgärdas på ett sätt som fördröjer och renar kan dagvatten med innehåll av kväve och fosfor rinna av i stora mängder till recipienten.

Risk för landskapsbilden

Den öppna marken runt Ekerö kyrka skyddas av ett länsstyrelsebeslut 1967-11-29 enligt § 19 naturvårdslagen, skydd för landskapsbilden. Tillstånd för ingrepp i landskapsbilden söks hos länsstyrelsen.

Landskapsbilden kommer att förändras i samband med att en bussgata anläggs. Genom att anpassa gatan till terrängen och vegetationen kan dess påverkan minskas. Planen föreslår att bussgatan går i skog. Genom en god gestaltning av bussgatan kan man se till att den smälter bättre in i befintligt landskap, exempelvis genom en längre väg jämfört med intilliggande mark samt att placering av belysning endast sker på en sida av vägen och då fördelaktigt mot skogsdelen.

Risk för skred och ras

Enligt SGU jordartskarta så består planområdet av flertalet olika jordarter sand, grus, inälvssediment. Kommunövergripande analys av ras- och skredrisken har utförts (Examensarbete, Rask, 2013). Studien utfördes utifrån att data över slutningslutning, jordartstyp, avrinning, närhet till vattendrag och erosion kombinerades i en heuristisk, kvalitativ riskanalys. Studien utreder förutsättningarna och sannolikheten för ras och skred inom hela kommunen. I Sverige är det enligt plan- och bygglagen

kommunen som har ansvaret för att se till att exploatering endast sker i lämpliga områden med hänsyn till ras, skred, översvämning och erosion.

Inom planområdet ser man ingen risk för varken ras eller skred inom den del där bostadsfastigheter föreslås. Jordarter som är begnägna till skred är kohesionsjordarter, som lera vilket inom planområdet inte finns. Inom området där bussgatan skall gå igenom, finns en stor grop som måste fyllas igen för att möjliggöra anläggande av en gata, där det idag finns en risk för ras. En geoteknisk utredning genomförs för att se till vilka skyddsåtgärder som behövs säkerställas inom detaljplanarbetet.

Risk för miljö kvalitetsnormer för vatten

Planområdet ligger inom yttre skyddszon för vattenskyddsområde för östra Mälaren, inom vilket särskilda föreskrifter har tagits fram i samverkan mellan Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholm Vatten, Norrvatten och Ekerö kommun. Skydds föreskrifterna finns att ta del av hos de medverkande instanserna och ska beaktas vid exploatering av planområdet. Avrinning från planområdet sker mot Mälaren-Rödstensfjärden. För recipienten anges (VISS) att den uppnår god ekologisk status. Den uppnår ej god kemisk status 2015. En dagvattenutredning tas fram för planområdet som tar hänsyn till hur småsvaltingen påverkas av och hur man kan se till att ingen påverkan blir. Där föreslås åtgärder som krävs för att klara miljö kvalitetsnormen och även förbättra. Detta kan exempelvis vara öppna diken och dagvattendammar för att motverka föroreningar. Planområdet förses med kommunalt VA och avlopp.

Se även mer information under *risk för Natura 2000-område*.

Sammanvägd bedömning

Genom olika åtgärder vad det gäller risk för landskapsbilden och risk för ras och skred kan påverkan elimineras eller minimeras till acceptabla nivåer. Vad det gäller risk för Natura 2000-område och miljö kvalitetsnormer för vatten ser kommunen att en miljökonsekvensbeskrivning måste upprättas för att reda ut påverkan.

FÖRSLAG TILL MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE

Bedömning, utifrån ovanstående checklista och ovanstående resonemang, är att ett genomförande enligt planprogrammet kommer att medföra en betydande miljö påverkan, en miljökonsekvensbeskrivning måste upprättas.

STADSARKITEKTKONTORET

Johan Andrade Hagland
Miljö- och stadsbyggnadschef

Matilda Nilsson
Planarkitekt